

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 103/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť F. N., zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Olosom, M. R. Štefánika 71, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Em/4/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. N. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2013 doručená sťažnosť F. N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Em/4/2012.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že je „... účastníkom konania (oprávneným) v konaní o výkon rozhodnutia vedenom Okresným súdom v Žiline pod sp. zn. 9 Em 4/2012 na základe rozsudku Okresného súdu v Žiline sp. zn. 33 C 126/2009 zo dňa 09. 07. 2012 (výkon určeného styku s mal. deťmi). Konanie o výkon prebieha cca 11 mesiacov, pričom súd cca 3 mesiace po podaní návrhu nevykonal ani žiaden úkon. Stav konania je navyše po 11 mesiacoch vedenia konania taký, že doposiaľ nebolo vykonané súdne rozhodnutie o styku s mal. deťmi. Súd prakticky nekoná resp. jeho postup v rámci personálnej exekúcie nie je efektívny a nesmeruje k realizácii výkonu rozsudku...“.

Sťažovateľ je toho právneho názoru, že postupom okresného súdu dochádza k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa F. N... na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Em 4/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Žiline sa prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Em 4/2012 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi F. N... do tridsať dní od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania vo výške 331,15 EUR... na účet advokáta JUDr. Martina Olosa...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

8. Predmetom konania pred všeobecným súdom je návrh sťažovateľa na výkon rozhodnutia určeného styku s maloletými deťmi, ktorý bol podaný na okresnom súde 31. decembra 2012.

9. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

10. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci z obsahu sťažnosti a pripojených listín zistil, že predmetné konanie začalo 31. decembra 2012 na okresnom súde podaním návrhu na súdny výkon rozhodnutia sťažovateľom a je vedené pod sp. zn. 9 Em/4/2012. Návrh bol doplnený podaním doručeným okresnému súdu 26. februára 2013, v ktorom bola upresnená adresa matky maloletých detí. Okresný súd priebežne (primerane okolnostiam danej veci) konal vo veci, keď 26. marca 2013 uznesením ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka. Následne zaslal návrh na vyjadrenie matke maloletých a kolíznemu opatrovníkovi. Okresný súd si zabezpečil pripojenie spisu sp. zn. 33 C/123/2009 a 30. júla 2013 vyzval matku maloletých detí na dobrovoľné plnenie právoplatného a vykonateľného rozsudku a zároveň požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb, o vykonanie pohovoru s maloletými deťmi.

11. Sťažovateľ v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním podal listom z 11. júla 2013 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. V odpovedi na sťažnosť predseda okresného súdu v liste sp. zn. 1 SprS/415/2013 zo 16. septembra 2013 oznámil, že sťažnosť nie je dôvodná, pretože okresný súd vo veci koná.

12. Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku tohto konania (11 mesiacov) ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol – napriek možnosti efektívnejšieho a koncentrovanejšieho konania zo strany okresného súdu – bez významnejších prieťahov, a preto nezakladá reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu v – pre sťažovateľa existenčne významnej veci – by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

13. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd posúdil, že v konaní vedenom na okresnom súde vo veci sp. zn. 9 Em/4/2012 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práva sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Nad rámec posudzovanej veci pozornosti ústavného súdu neušla vada svedčiaca o nekoncentrovanom návrhu spočívajúca v tom, že v petite požadované trovy konania sťažovateľ žiada priznať od Krajského súdu v Žiline, ktorého však neoznačil za porušovateľa základného práva.

15. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami uvedenými v sťažnosti.

16. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014